

TRIANONUL NABABULUI

Studiu fotografic asupra degradării Palatului Cantacuzino de la Florești

AUTOR,
STOICA ȘTEFAN

BUCUREȘTI

2010

CUPRINS

Capitolul I: Scurt istoric

1. Scurt istoric.....	3
-----------------------	---

Capitolul II: Prezentarea proiectului

2.1 Descrierea proiectului.....	5
2.2 Detalii cadre.....	5

Capitolul III: Vestimentația personajelor

3. Vestimentația personajelor.....	7
------------------------------------	---

Capitolul IV: Prospekție

4. Prospekție.....	13
--------------------	----

Bibliografie.....	17
--------------------------	-----------

I. Scurt istoric

Există monumente de arhitectură ridicate de nobilimea autentică a României, pe care vremea și vremurile le-au adus într-o stare avansată de degradare. Unul din ele este Palatul Cantacuzino de la Florești, situat pe malul Prahovei.

George Grigore Cantacuzino - supranumit Nababul, sau, cum îl numea Nicolae Iorga, „cel din urmă reprezentant al boierului mare de odinioară”, datorită uriașei sale averi - a construit, începând din anul 1911, acest somptuos palat, demn de rangul său de mare senior.

Realizat de către meșteri francezi după planurile arhitectului Ioan D. Berindey – în stil eclectic francez, dominând elementele rococo și neoclasice – palatul Micul Trianon este o reușită sinteză între cele două modele de la care s-a inspirat arhitectul pentru realizarea lui: Marele Trianon și Micul Trianon, construcții care completează armonios ansamblul rezidențial de la Versailles. Decorația exterioară a palatului de la Florești este realizată, de asemenea, de către meșterii francezi sub îndrumarea arhitectului I.D. Berindey.

Palatul cuprindea odinioară săli de bal, multe saloane și un parc dendrologic de 150 de hectare, cu arbuști de esență rară, apeducte, terenuri de vânătoare, de golf și de echitație.

Palatul lui George Grigore Cantacuzino imită, ca structură, Micul Trianon, fiind construit pe 3 nivele inegale (demisol, parter și etaj), dar împrumută și o parte dintre elementele fațadei de la Marele Trianon. Cele zece coloane neoclasice care ritmează fațada palatului de la Florești sunt grupate în perechi, cu excepția extremelor, ca la Marele Trianon - care are însă șaisprezece, în timp ce Micul Trianon are doar patru coloane cu caneluri, adosate fațadei, toate coloanele celor trei palate având capiteluri compozite.

Micul Trianon de la Versailles are la fațadă o vastă terasă, care marchează intrarea în palat, ceea ce palatului de la Florești îi lipsește, accesul realizându-se prin intrarea de onoare cuprinsă între cele două corpuri decroșate ale laturii sudice. În schimb, în fața palatului Cantacuzino din Florești se afla un frumos bazin, acum fără apă, copiat după cel

de la Marele Trianon, el putând fi admirat foarte bine de pe terasa strajuită de colonadă. Bazinul era alimentat cu apă, prin conducte, de la un enorm turn situat în colțul palatului.

Decorația exterioară a palatului de la Florești este de o bogăție impresionantă, în comparație cu cea a Micului Trianon de la Versailles, mult mai sobră, acesta din urmă având coloane adosate fațadei, în timp ce la palatul Nababului ele formează o vastă loggie. Pe fațada sudică a Palatului Cantacuzino, între cele două corpuri decroșate, deasupra intrării holului de onoare, la nivelul etajului unu, se află o splendidă sculptură în basorelief reprezentând doi îngeri care poartă blazonul familiei. Remarcabile, prin desăvârșita lor frumusețe, sunt ancadramentele ferestrelor, sculptate în piatră de Albești, cu motive diferite pentru fiecare dintre cele trei nivele inegale ale palatului, etajul doi terminându-se printr-o cornișă dantelată.

Ca tehnică de lucru, s-a folosit zidăria din cărămidă (atât în exterior, cât și în interior), exteriorul fiind placat cu calcar de Albești și rămânând până azi fără nicio fisură, doar zidurile interioare ale parterului și ale etajului prăbușindu-se în mare parte. Rămâne aproape inexplicabil cum s-a putut ruina interiorul palatului, dat fiind că la realizarea planșeelor s-au folosit enorme profile metalice și stâlpi interiori din beton armat, prăbușit la rândul său. Zidurile exterioare au peste un metru grosime iar fundația palatului și întreg demisolul sunt realizate din piatră brută, ceea ce și explică păstrarea intactă a primului nivel.

Interesant este faptul că o construcție de o asemenea amploare și unică în lume, nu a apucat să fie locuită niciodată de familia Cantacuzino.

George Grigore Cantacuzino moare în anul 1913, înainte ca palatul să fie terminat și construcția rămâne nefinalizată, ea oprindu-se la stadiul finisărilor interioare. La succesiune palatul a revenit – ca și cel din București- celui de-al treilea fiu al său , principele Mihail G. Cantacuzino, el fiind de altfel construit pentru fica acestuia, Alice.

Palatul de la Florești, construcție insolită, impresionează și astăzi prin grandoarea și frumusețea ei, după aproape un secol în care a avut parte de multe provocări care au dus la degradarea acestuia.

Un palat, cândva plin de măreție, urmărit parcă de un „blestem”, care își acceptă condiția unui declin persistând de aproape un veac, se dărmă și moare încet, strivit de nepăsare și de uitare nedrepte, dar și de distrugerile celor două războaie mondiale, ale

jafului din perioada interbelică și postbelică și de „găzduirea” unui sanatoriu de tuberculoză.

În contrast cu toate „cuceririle” acestui secol, aici se vede poate cel mai bine disprețul contemporanilor și, mai trist, al co-naționalilor noștri față de aceste ruine.

II. Prezentarea proiectului

2.1 Descrierea proiectului

Proiectul este alcătuit din douăsprezece fotografii înscenate (staged photography). Astfel, fiecare cadru în parte va prezenta câte un moment decisiv din istoria degradării palatului de la Florești. Pentru fiecare compoziție am folosit personaje spre a ilustra intervalul de spațiu și de timp al perioadei pe care acestea le reprezintă. Acest lucru l-am realizat prin vestimentație și prin elemente de decor. Vestimentația nu a fost una autentică (așa cum este descrisă în cataloagele de specialitate), ci una conceptuală/schițată (în care sunt punctate câteva elemente specifice de detaliu vestimentar ce se regăsesc în moda perioadei vizate).

O prezență constantă, în fiecare compoziție din seria de douăsprezece imagini, este palatul Cantacuzino de la Florești. Starea degradată a palatului constituie laitmotivul seriei, având rolul de a realiza un contrast între prezentul ilustrat de personaje și prezentul ilustrat de palat (prezentul privitorului). De asemenea, fiecare cadru în parte are atașată o scurtă informație istorică, pentru a ajuta privitorul să identifice momentul specific perioadei la care se face referire:

2.2 Detalii cadre

- **cadrul 1:** George Grigore Cantacuzino își încheie viața pe 23 martie 1913 nemaiputând să vadă finisat palatul de la Florești. La succesiune, proprietatea i-a revenit celui de-al treilea fiu al său, principele Mihail G. Cantacuzino, palatul fiind, de altfel, construit pentru fiica acestuia, Alice;

- **cadrul 2:** Fastuos și rafinat, palatul Nababului și-a început existența cu o mare provocare: Primul Război Mondial (1914-1918), când ocupanții germani au luat toată tabla de cupru de pe acoperiș;

- **cadrul 3:** Răspândirea faimei cauciucurilor de Florești reprezintă o tradiție care începe încă din perioada interbelică. Locuitorii fac parte din breasla "cauciucarilor", meserie grea, plină de fum și de funingine;

- **cadrul 4:** La sfârșitul celui de-al doilea război mondial (1941-1944), Armata Roșie a devastat fără milă palatul;

- **cadrul 5:** După plecarea rușilor, a urmat o nouă serie de jafuri, săvârșite chiar de către oameni din partea locului. S-a furat tot ce s-a putut fura: cărămizile din pereți, fierul din construcție, piatra scumpă, ferestrele, ușile;

- **cadrul 6:** În perioada de conducere a guvernului Petru Groza (1946-1947) a fost cazată aici o numeroasă familie de romi, care a contribuit din plin la degradarea palatului;

- **cadrul 7:** După instalarea regimului comunist, în palatul de la Florești a fost înființat sediul CAP din comună;

- **cadrul 8:** În 1960, după ce fusese sediu CAP și cazarmă militară, palatul a fost trecut sub conducerea autorităților locale, iar 1965, în conacul din parcul palatului, a fost înființat un sanatoriu TBC;

- **cadrul 9:** Ca și cum n-ar fi fost de ajuns, în palat s-au realizat numeroase filmări, turnându-se chiar scene de război care au deteriorat mai mult exteriorul clădirii...;

- **cadrul 10:** După 1990, ignoranța și disprețul comuniștilor au fost înlocuite cu dezinteresul și cu indiferența instituțiilor care se ocupă de protejarea monumentelor istorice de patrimoniu;

- **cadrul 11:** La procesul de degradare al palatului contribuie, totodată, și oamenii indiferenți, care prezintă un dispreț total față de palat și față de mediul înconjurător (fac grătare, mult zgomot și lasă în urma lor mizerie);

- **cadrul 12:** În serile de vară, în parcul palatului, îndrăgostiții vin să viseze și să se sărute;

Fotografiile au în comun sentimentul de solitudine care zugrăvește spațiul și timpul ultimelor decenii din viața tumultuoasă a Palatului Cantacuzino.

III. Vestimentația personajelor

Am menționat mai sus că principala sursă de inspirație pentru vestimentație este Hendric Kirstens, ca atare, vom discuta compoziția vestimentară pentru fiecare cadru în parte.

În **primul cadru**, fotografia de referință pentru vestimentație este aceeași cu cea folosită pentru compoziția cadrului (prințesa Ileana a României).

Rochia imbrăcată de către personaj a fost confecționată din hârtie creponată de culoare albastră (albastru deschis și închis). Culorile simbolizează originea nobilă a prințesei. A fost folosit și un model de accesoriu specific vremii respective: diadema reprezentativă pentru femeile de sorginte nobilă sau regală.

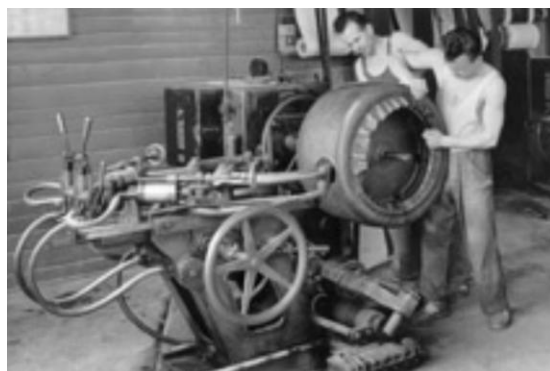
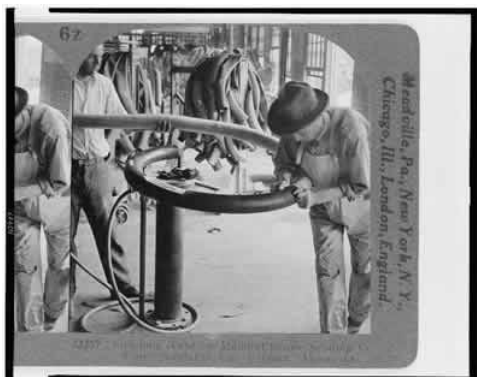
Pentru cel de-**al doilea cadru** am folosit uniforme nemțești.

Coifurile, cartușierele și o preche de ochelari au fost confecționate manual, folosind ca materiale carton, piele, sârmă și garnituri de cauciuc. Pentru vestimentația uniformelor germane din primul razboi mondial, m-am inspirat din următoarele fotografii care realizează o descriere amanunțită ale acestora.

În **cadrul trei** au fost folosite haine specifice vestimentației muncitorilor din fabrică, în perioada interbelică (salopete, maiouri, pantaloni simpli, băști, cizme de cauciuc, șorțuri și bretele ca accesorii); șorțurile au fost confecționate manual.

Fotografiile de referință vestimentară sunt cele prezentate mai jos.

Pentru **cadrul patru** am folosit uniforme specifice armatei ruse. De asemenea, au fost folosite cartușiere lucrate din carton și din piele; steagul care reprezintă simbolul Armatei Roșii a fost confecționat manual.

Cadrul cinci este unul simplu în vestimentație, surprinzând îmbrăcămintea tipică a omului de la țară. Aici au fost folosite, după cum se vede și în poza de referință, haine simple precum pantaloni țărănești, cămași, un palton, un clop, pălărie și băști.

Pentru **cadrul șase** am ales articole de îmbrăcăminte cât mai colorate pentru personajele feminine, respectiv fuste și bluze. Pentru personajele masculine, vestimentația a fost tot una simplă, alcatuită din cămașă, pantaloni, cingători confecționați din materiale textile, veste, pălării și baticuri.

Am încercat să realizez cât mai realist posibil vestimentația tipică șatrei de țigani, iar ca fotografie de referință o amintesc pe aceeași folosită pentru compoziția cadrului și pe cea prezentată mai jos.

Pentru **cadrul șapte** a fost folosită vestimentația tipic rurală din perioada comunistă.

Ea a constatat în mare parte din: cămăși, pantaloni de pânză, paltoane, băști, un costum bărbătesc, pălărie din paie, ii (cămăși tradiționale românești).

De asemenea, am folosit săculeți pentru grâne și o traistă țărănească, care au fost confecționate din pânză și cusute manual.

Am adăugat următoarea fotografie ca ajutor pentru vestimentație.

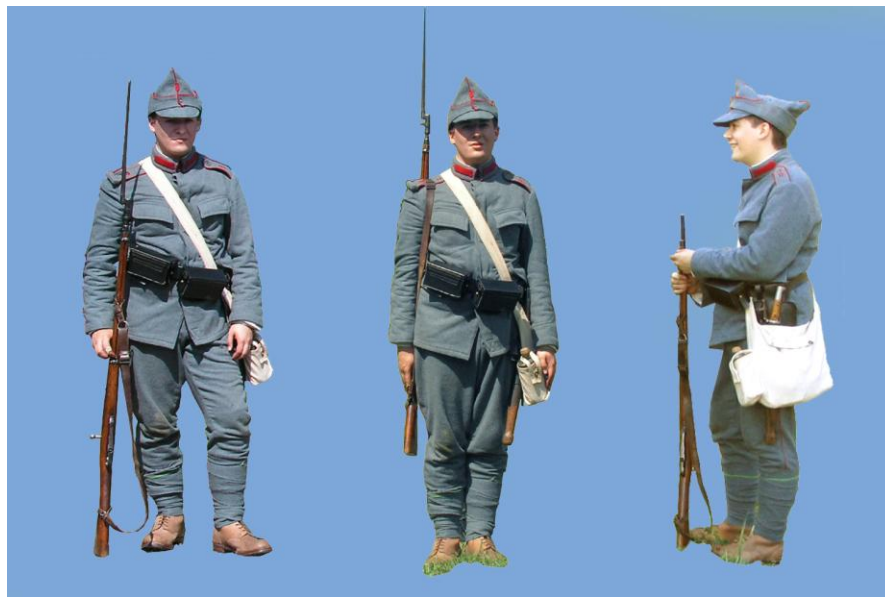
Vestimentația pentru bolnavii din **cadrul opt** constă în saci de rafie legați cu funie împletită, confecționați pentru acest cadru, iar cea a personajului principal a fost alcătuită din pelerină neagră, cămașă albă, pantaloni negri, perucă și mustață; personajul principal ține în mână o carte de rugăciuni.

Ca fotografie de referință urmărim aceeași imagine folosită anterior la compoziție.

Pentru **cadrul nouă**, actorii au fost îmbrăcați în uniforme militare românești din primul război mondial. Acestea au avut epoliții confecționați din carton, pictați și cusuți manual. S-au folosit și aici cartușiere din piele și carton și coifuri realizate din carton și pictate cu tempera. Ca accesorii s-au folosit elemente de butaforie cum ar fi: arme și ochelari.

Restul personajelor, respectiv echipa de filmare, au avut o vestimentație adecvată profesiei interpretate.

Pentru o mai bună interpretare adaug o poză de referință.

În **cadrul zece**, vestimentația oficialităților este formată din costume purtate în perioada comunistă, iar ca accesorii au fost folosite o servietă, ochelari și o pălărie.

Avem ca referință vestimentară poza următoare.

Cadrul unsprezece – având în vedere ca perioada actuală la care se face referire în acest cadru, vestimentația este una modernă, adecvată pentru acest cadru.

Pentru **cadrul doisprezece**, ca și pentru cadrul anterior, a fost folosită o vestimentație modernă, caracteristică tinerilor din ziua de astăzi. Poza de referință pentru cadrul doisprezece este următoarea imagine:

IV. Prospekție

Într-o primă prospecție făcută de mine la palatul de la Florești, am realizat aceste fotografii care îmi servesc drept schiță orientativă, pentru realizarea lucrării de licență.

Bibliografie :

- „Castele, palate și conace din România” Vol.1 Autor: Narcis Dorin Ion, Editura: Fundației Culturale Române, 2001.
- „Monumente prahovene” Autor: Mihai Apostol, Editura: Prahova, Ploiești 1997.
- „Encyclopedia of Nineteenth-Century Photography”, John Hanavy
- <http://www.sandyskoglund.com/>
- <http://www.witzenhausengallery.nl/artistbio.php?idxArtist=12>
- http://www.all-art.org/history658_photography13-27.html
- <http://www.powerlineblog.com/archives/2004/11/008494.php>
- <http://www.comunismulinromania.ro/>
- [http://www.interceptor.ro/ZiuaTrianonul de la Floresti-3-41026](http://www.interceptor.ro/ZiuaTrianonul_de_la_Floresti-3-41026)
- <http://trandafirescu.wordpress.com/2009/08/08/principesa-ileana-a-romaniei-repere/>
- <http://www.miculparis.ro/>
- <http://www.iconsofeurope.com/tb2005.htm>
- http://www.edinphoto.org.uk/0_g/0_groups_and_outings_murrays_cooperage_workers_c_early-1930s_zoom-in.htm
- http://www.edinphoto.org.uk/0_P/0_photographers_croal_wullie_holyrood_road_cheap_removal.htm
- <http://www.bucurestiivechi.ro/?p=277&cpage=1>
- <http://www.iconsofeurope.com/tb2005.htm>
- <http://manvertised.com/2009/04/30/grilling-season/>
- <http://jfhartclinic.com/wxcUser/0008/Plaid-Picnic-HTOURS1006-de.jpg>
- <http://tawnyamarie.wordpress.com/2009/02/26/thursday-13-some-of-the-most-romantic-artwork-in-my-humble-opinion/>
- http://s188.photobucket.com/albums/z7/nikolturley/?action=view¤t=roma_arrest.jpg&sort=ascending
- http://www.timetales.com/pag_00/00_index.htm
- <http://www.design-engine.com/tire/goodyeartirefactory.jpg>
- http://3.bp.blogspot.com/_FZ3T28n3ess/S2w22scO8tI/AAAAAAAAAE8/XZNxJ6Fh5vA/s400/indragostiti.jpg

<http://www.cimec.ro/Istorie/ArmeUniforme/default.htm>

<http://www.jurnalul.ro/stire-special/necenzurat-intre-patru-ochi-cu-ceausescu-114680.html>

<http://www.6dorobanti.ro/>

http://www.rcwoodcock.com/images/thumbs/tire_lg.jpg

<http://www.worldaffairsboard.com/attachments/battleships-forum/13012d1231176128-16-50-cal-projectiles-projectile-20markings.jpg>

<http://blogs.venturacountystar.com/propaganda/2008/09/communist-in-sacramento.html>

<http://www.angelfire.com/oh5/fallenheroes/irapictures.htm#Iwo%20Jima>

<http://moneytipcentral.com/wp-content/uploads/2009/03/children-playing-with-money.jpg>